

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรครั้งนี้ เป็นการวิจัยประเมินผล(Evaluative Research) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบยึด การตัดสินใจ (Decision – making approach) CIPPI model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นหลัก โดยมี หน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ดังนี้คือ บัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน คณาจารย์ภาควิชา ผู้บริหารคณะ ผู้บริหาร สถานศึกษา คณาจารย์สถานศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

วิธีการและขั้นตอนในการวิจัย

การประเมินหลักสูตรครั้งนี้มีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัยเมื่อครบรอบระยะเวลาหลักสูตร 5 ปีการศึกษา ภาควิชาหลักสูตร และวิธีสอนมีการประชุมเพื่อจัดเตรียมแบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอทุนสนับสนุนจากคณะศึกษาศาสตร์ โดยความร่วมมือกันของสาขาวิชาในภาคได้แก่ สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา สาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย สาขาวิชาประถมศึกษา และสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ซึ่งได้รับพิชชอบโครงการวิจัยหลักสูตรที่แต่ละสาขารับพิชชอบ จากนั้น ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดระเบียบวิธีวิจัย หรือรูปแบบการประเมินหลักสูตร ต่อมาผู้วิจัย กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อการเก็บข้อมูล พร้อมกันนี้ ได้สร้าง และพัฒนาเครื่องมือวิจัยเพื่อนำเสนอ คณะเพื่อขอรับการอนุมัติทุนวิจัย

ขั้นที่ 2 การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยทั้งหมดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้วางแผนไว้ ได้แก่ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์และการศึกษาจากเอกสาร ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ได้ถูกนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาจากเอกสารได้รับการวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นจึงนำผลการวิเคราะห์ทั้งสองด้านมาแปรผลเพื่อสรุป และอภิปรายผลการวิจัย

ขั้นที่ 3 การรายงานผลการวิจัย จากขั้นการเตรียมโครงการวิจัยขั้นที่ 1 และดำเนินการวิจัยขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้เขียนเป็นรายงานการวิจัย 5 บทอันประกอบไปด้วย บทนำ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ซึ่งดำเนินการกำหนดผู้ทรงคุณวุฒิตรวจผลการวิจัย เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบแล้ว คณะกรรมการพิจารณารับรอง ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการทำสำเนาผลงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยประเมินหลักสูตรนี้ ผู้วิจัยได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบยึดการตัดสินใจ (Decision – making approach) CIPPI model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) อันมีองค์ประกอบสำหรับการประเมิน 5 ด้านคือ

1. Context (C) สภาวะแวดล้อมประกอบไปด้วย

- C1 แผนการดำเนินงานของภาควิชา / สาขาวิชา
- C2 จุดแข็ง / จุดอ่อนของสาขาวิชา

2. Input (I) ปัจจัยนำเข้าประกอบไปด้วย

- I1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- I2 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร
- I3 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก
- I4 คุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ
- I5 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
- I6 งบประมาณในการผลิตบัณฑิต

3. Process (PC) กระบวนการ ประกอบไปด้วย

- PC1 พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน
- PC2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- PC3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
- PC4 การจัดการเรียนการสอน
- PC5 การให้บริการและการสนับสนุน
- PC6 การบริหารหลักสูตร
- PC7 ด้านการประกันคุณภาพ

4. Product (PD) ผลผลิต ประกอบไปด้วย

- PD1 ผลสัมฤทธิ์
- PD2 ร้อยละของผู้ที่จบการศึกษาตามหลักสูตร
- PD3 คุณลักษณะบัณฑิต

5. Impact (IP) ผลกระทบ ประกอบไปด้วย

- IP1 ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต
- IP2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ประชากร

ประชากรทั้งหมดของการวิจัยครั้งนี้ถือเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ผู้วางแผนนโยบายการบริหารหลักสูตร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นักพัฒนาหลักสูตร ผลผลิตของหลักสูตร เป็นต้น ซึ่งถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive sampling) รายละเอียดมีดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้มีความเชี่ยวชาญในสาขาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน
2. คณาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ และอาจารย์ประจำผู้สอน ณ สาขาการสอนภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 7 คน
3. บัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ นักศึกษารหัส 47 ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 28 คน
4. นักศึกษาปัจจุบัน ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 รหัส 50 จำนวน 34 คน ชั้นปีที่ 4 รหัส 49 จำนวน 25 คน และชั้นปีที่ 5 รหัส 48 จำนวน 14 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 73 คน
5. ผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ บุคคลผู้เป็นนายจ้างในกรณีที่บัณฑิตรับจ้างเข้าทำงานและอาจารย์ที่ปรึกษาในกรณีที่บัณฑิตศึกษาต่อจำนวน 11 คน
6. ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ ได้แก่ คณบดี รองคณบดีฝ่ายบริหาร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน รวมจำนวน 4 คน
7. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูพี่เลี้ยงจากสถานศึกษาที่สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในช่วงระยะเวลาหลักสูตรตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 ถึงปีการศึกษา 2551 จำนวน 22 คน
8. เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2547 เอกสารเรื่องการประกันคุณภาพหลักสูตร หนังสือราชการยืนยันการบรรจุบัณฑิตเข้ารับราชการของบัณฑิตบางส่วน ข้อมูลจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ(ตาราง 3.1) ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย
 - 1.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มประชากร

1.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรปรับปรุง) ฉบับปีพ.ศ. 2547

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่

2.1 ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรปรับปรุง) ฉบับปีพ.ศ. 2547

ตารางที่ 3.1 โครงสร้างองค์ประกอบการประเมินหลักสูตรและเครื่องมือวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์	2. แบบสัมภาษณ์	3. แบบสอบถาม	4. แบบสอบถาม	5. แบบสอบถาม	6. แบบสัมภาษณ์	7. แบบสัมภาษณ์	8. ศึกษาจากเอกสาร
ผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์	บัณฑิต	นักศึกษาปัจจุบัน	ผู้ใช้บัณฑิต	ผู้บริหาร (คณะ)	- ผู้บริหาร สถานศึกษา - ครูพี่เลี้ยง	
	C1	C1	C1				
	C2	C2	C2				
I1	I1	I1	I1				
I2	I2	I2	I2				
	I3	I3	I3				
	I4	I4	I4				
	I5	I5	I5		I5		
		I6	I6		I6		
		PC1	PC1				
		PC2	PC2				
		PC3	PC3			PC3	
		PC4	PC4				
		PC5	PC5				
	PC6				PC6		
							PC7
							PD1
							PD2
				PD3			

1. แบบสัมภาษณ์	2. แบบสัมภาษณ์	3. แบบสอบถาม	4. แบบสอบถาม	5. แบบสอบถาม	6. แบบสัมภาษณ์	7. แบบสัมภาษณ์	8. ศึกษาจากเอกสาร
ผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์	บัณฑิต	นักศึกษาปัจจุบัน	ผู้ใช้บัณฑิต	ผู้บริหาร (คณะ)	- ผู้บริหารสถานศึกษา - ครูพี่เลี้ยง	
				IP1			
				IP2			

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Interview schedules) สอบถามและสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้จำนวน 7 ชุด รายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ 1 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตรคือ ปัจจัยนำเข้า (Input) มีองค์ประกอบย่อยดังนี้ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (I1) และโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร (I2)

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์สำหรับคณาจารย์ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ 3 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตรคือ สภาวะแวดล้อม(Context) ปัจจัยนำเข้า(Input) และกระบวนการ (Process) มีองค์ประกอบย่อยดังนี้ แผนการดำเนินงานของภาควิชา/สาขาวิชา(C1) จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา (C2) วัตถุประสงค์ (I1) โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร (I2) คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก (I3) คุณสมบัติของคณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ (I4) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (I5) และการบริหารหลักสูตร (PC6)

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ 3 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตรคือ สภาวะแวดล้อม(Context) ปัจจัยนำเข้า(Input) และกระบวนการ (Process) มีองค์ประกอบย่อยดังนี้ แผนการดำเนินงานของภาควิชา/สาขาวิชา(C1) จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา (C2) วัตถุประสงค์ (I1) โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร (I2) คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก (I3) คุณสมบัติของคณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ (I4) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (I5) งบประมาณในการผลิตบัณฑิต (I6) พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน (PC1) พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน(PC2) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ (PC3) การจัดการเรียนการสอน (PC4) และการให้บริการและการสนับสนุน (PC5)

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากมากที่สุด ถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ชุดที่ 4 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาปัจจุบัน สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ 3 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตรคือ สภาพแวดล้อม (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) มีองค์ประกอบย่อยดังนี้ แผนการดำเนินงานของภาควิชา/สาขาวิชา(C1) จุดแข็ง/จุดอ่อนของสาขาวิชา (C2) วัตถุประสงค์ (I1) โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร (I2) คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก (I3) คุณสมบัติของคณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ(I4) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (I5) งบประมาณในการผลิตบัณฑิต (I6) พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน(PC1) พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน(PC2) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ (PC3) การจัดการเรียนการสอน (PC4) และการให้บริการและการสนับสนุน (PC5)

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากมากที่สุด ถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ชุดที่ 5 แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บัณฑิต สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ 2 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตรคือ ผลผลิต (Product) และผลกระทบ (Impact) มีองค์ประกอบย่อยดังนี้ คุณลักษณะบัณฑิต (PD3) ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต (IP1) และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต(IP2)

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยประเมินความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ และความพึงพอใจต่อบัณฑิต สาขาวิชา จากมากที่สุด ถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ชุดที่ 6 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ 2 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตรคือ ปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) มีองค์ประกอบย่อยดังนี้ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ(I5) งบประมาณในการผลิตบัณฑิต (I6) และการบริหารหลักสูตร (PC6)

ชุดที่ 7 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูพี่เลี้ยงสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ 1 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตรคือ กระบวนการ (Process) มีองค์ประกอบย่อยเดียวคือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ (PC3)

ลักษณะแบบสอบถาม

สำหรับแบบสอบถาม (มีทั้งหมดจำนวน 3 ชุด รายละเอียดข้างต้น) ลักษณะข้อคำถามของทุกชุดแบ่งเป็น 2 ตอน โดยตอนที่หนึ่งจะเป็นการถามข้อมูลส่วนตัว และตอนที่สองเป็นการถามความคิดเห็น ความพึงพอใจ หรือความเหมาะสมต่อประเด็นต่างๆ ของหลักสูตรซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

เกณฑ์ในการจัดระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจ

คณะผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของ Best ในการจัดระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจต่อหลักสูตร ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม หรือความพึงพอใจน้อยที่สุด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โฉมขึ้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ (แผนภูมิที่ 3.1) ดังนี้ (เหตุผลในการลดองค์ประกอบการประเมินเหลือเพียงห้าด้านอยู่ในบทที่ 2 หัวข้อ “รูปแบบการประเมิน CIPP Model”)

แผนภาพที่ 3.1 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. ศึกษารูปแบบการประเมิน CIPPI model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรปรับปรุง) ฉบับปีพ.ศ. 2547 รวมทั้งหนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

2. กำหนดประชากรผู้ให้ข้อมูลอันประกอบไปด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ บัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน ผู้ใช้บัณฑิต ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง และกำหนดโครงสร้างการประเมินอันประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบหลักและ 20 องค์ประกอบย่อย (รายละเอียดในหัวข้อ “ระเบียบวิธีวิจัย” ข้างต้น)

3. สร้างข้อคำถามหรือรายการประเมินตามโครงสร้างการประเมิน เนื่องจากภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนคณะศึกษาศาสตร์เล็งเห็นว่า หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปีของสาขาต่างๆ ในภาควิชาครบรอบ กำหนดในปีการศึกษาเดียวกัน หัวหน้าภาควิชา รองศาสตราจารย์ ดร. วิสาข์ จิตวิวัฒน์จึงเป็นตัวกลางในการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดในการจัดทำโครงการวิจัยของแต่ละหลักสูตร และได้ดำเนินการประชุมเพื่อหากรอบข้อคำถามหรือรายการประเมินแกนกลางซึ่งได้รับการตรวจสอบในขั้นแรกโดยผู้เชี่ยวชาญด้านวิษยะหลักสูตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์ จากนั้นแต่ละสาขาสามารถนำไปตรวจสอบและปรับปรุงโดยผู้วิจัยของการประเมินแต่ละหลักสูตรจะเห็นสมควร

4. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา(Content Validity) และค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence) (ภาคผนวก 3.1 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน ด้านการสอนภาษาอังกฤษและด้านการประเมินผล จำนวนรวมทั้งสิ้น 3 ท่านได้แก่ รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บำรุง ไตรรัตน์ และผู้เชี่ยวชาญ ดร. ไชยยศ ไพวิทธิวิธรรม

5. ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามและรายการประเมินตามผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ(ภาคผนวก 3.2 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง) มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ผลค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมทั้งหมดของแบบประเมินชุดที่หนึ่ง ค่าถามการสัมภาษณ์ มีค่าเท่ากับ 0.96 ซึ่งนับว่าคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยระดับดี อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขบางจุดตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญคือ ในองค์ประกอบย่อย “การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์” ผู้วิจัยได้แยกคำถามออกเป็นสองคำถามคือ กระบวนการนิเทศของครูพี่เลี้ยง และกระบวนการนิเทศของอาจารย์นิเทศ

5.2 ผลค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมทั้งหมดของแบบประเมินชุดที่สอง รายการคำถามสำหรับแบบสอบถามค่าเท่ากับ 0.96 เช่นกันกับชุดที่หนึ่ง จึงนับว่ารายการคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยระดับดี ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงรายการคำถามบางข้อตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

5.2.1 ในองค์ประกอบด้านบริบท ด้านแผนการดำเนินงานสาขาวิชาภาษาอังกฤษ เพิ่มเติมคำว่า “มีแผนการ” ในรายการที่เหมาะสม ด้วยเล็งเห็นว่ารายการเก่าที่เขียนมา

ลักษณะเป็นการดำเนินงานที่แล้วเสร็จ แต่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เดิมคำดังกล่าวเพื่อต้องการให้ผู้ให้ข้อมูลตระหนักถึงว่าสาขามีแผนการดำเนินงานเหล่านั้นหรือไม่

5.2.2 ในองค์ประกอบปัจจัยนำเข้า ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้เปลี่ยนพ.ศ.2551 เป็น พ.ศ. 2543 เนื่องจากผู้วิจัยผิดพลาดในการพิมพ์ ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีย้อนหลังจากปีการศึกษาที่หลักสูตรเริ่มใช้ (พ.ศ. 2547) มิใช่ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางในอนาคต

6. เขียนแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ได้เครื่องมือทั้งหมด 7 ชุด (ภาคผนวก 33 เครื่องมือการวิจัย)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมาย โดยการส่งหนังสือราชการหรือติดต่อสื่อสารด้วยวาจา แจ้งวัตถุประสงค์การวิจัย วัน เวลา และสถานที่สำหรับการเก็บข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ลำดับ	ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	จำนวนที่คาดว่าจะสัมภาษณ์/ที่ส่งแบบสอบถาม	จำนวนที่ได้สัมภาษณ์/ที่ได้รับแบบสอบถามคืน
1.	ผู้ทรงคุณวุฒิ	แบบสัมภาษณ์	3	3
2.	คณาจารย์	แบบสัมภาษณ์	7	7
3.	บัณฑิต	แบบสอบถาม	28	28
4.	นักศึกษาปัจจุบัน	แบบสอบถาม	73	73
5.	ผู้ใช้บัณฑิต	แบบสอบถาม	28	11
6.	ผู้บริหาร(คณะศึกษาศาสตร์)	แบบสัมภาษณ์	4	4
7.	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง	แบบสัมภาษณ์	22	22
8.	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	-	-	-

3. บันทึกข้อมูลในรูปเอกสารทั่วไปและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินผลหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage points) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-Test รายละเอียดในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	รายละเอียด	การวิเคราะห์
แบบสอบถาม	บัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน ผู้ใช้บัณฑิต	ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว	- ค่าร้อยละ (Percentage points)
		ตอนที่ 2 ความคิดเห็น ความพึงพอใจ หรือ ความเหมาะสมต่อประเด็นต่างๆ ของหลักสูตร(Rating scale)	- ค่าร้อยละ (Percentage points) - ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
		การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม	- ค่า t-Test
		คำถามปลายเปิด	- วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) - ค่าร้อยละ (Percentage points) - การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
แบบสัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์	คำถามปลายเปิด	- การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
การศึกษาเอกสาร	เอกสารที่เกี่ยวข้อง (รายละเอียดในหัวข้อ“ประชากร”)	ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	- การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามที่วางแผนไว้แล้ว ข้อมูลที่รวบรวมมาจึงถูกวิเคราะห์และแสดงในรายงานการวิจัยต่อไปคือ บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล